Ժ. ՏԱՐԻ 2930 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 30 ՍԱՀՄԻ 4386 8 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1893 12 ՀԻՄԱԶԻՒ, ԻՎ ՎԷՍ. 1311 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه ادره غلطه ده‌کی آره‌سی غزته‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանկ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր գրագրաց Տարեկան Ոսկի	2
Դաւառաց թղթատարի ծախքը միջոցաւոր Դրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած թղթերն կամ այլ գրութիւն եւ չի ստացուիր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 8/20 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1893

ԽՍԻՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ

ԹԱՂԱՔԱՑԻՆ ՀԱՅՐԻՆՆԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Ցնտեսական Խորհուրդն ուշադրութեամբ կը հսկէ Բերայի գործերուն։ Հիմակ իւր և Բերայի Թաղական Խորհրդոյ մէջ վէճ մը ծագած է։ Երբ ուրոյուեցաւ այրեցաւեր Թատրոնին տեղ շինել հանգիստական սրահ մը, ճաշարան մը, այլովքն հանդերձ, յատակագիծ և ծրագիր յօրինուեցան, զորս Ցնտեսական Խորհուրդ և Քաղաքական ժողով քննեցին ու վաւերացուցին։ Ըստ այս յատակագծոյ, եօթն հազար ոսկի միայն ծախք պիտի ըլլար շինութեան։ Հիմա կ'երեւի թէ ծախքը 10,000 ոսկին պիտի անցնի։ Ցնտեսական Խորհուրդը չսպասեր որ շինութիւնն աւարտի, լիրաները ծախսուին, և ամէն բան լմնցնէն ետեւ ինք կատարեալ եղելութեան մը առջեւ դրուի, հինցած համարատուութեան մը ձեւոյն ներքեւ։ Հիմակուընէ կը հարցունէ թէ «ի՞նչ կ'ընէք կոր»։ Ասոր վրայ, Թաղական Խորհուրդը ճարտարապետներ կը կանչէ, որք եղած ծախքն և ըլալիքն հաշուելով, կը վաւերացնեն թէ 11,000 ոսկիի չափ ծախքով պիտի աւարտի, և այն ատեն իրաւունք 11 հազար ոսկիենց չէնք մը պիտի ըլլայ։ Այո՛, բայց ասիկա առաջուց դիտցուելու և ըսուելու էր։ Այո՛, բայց նայինք այն ատեն հասոյթն եղած ծախքին համեմատական պիտի ըլլա՞յ։ Ասանք խնդիրներ են։ Ցնտեսական Խորհուրդը բացատրութիւն կը պահանջէ։ Թաղական Խորհուրդը պատասխան մը կը ղրկէ։ Ցնտեսական Խորհուրդ և Քաղաքական ժողով կը յայտարարեն թէ այս պատասխան գոհացուցիչ չէ, և Վարչութեան առաջիկայ նստին կը հրաւիրեն բոլոր գործին մօտէն կամ հեռուէն մասնակից գտնուողները, Ցնտեսական Խորհուրդը մի կողմէ, Բերայի Թաղական Խորհրդոյն և Պարտուց հատուցման Ցանձնաժողովոյն դիւանները միւս կողմէ։ (Պարտուց Հատուցման Ցանձնաժողովին, իւր կարող ատենապետին, Էսաեան Յովհաննէս էֆ.ի հետ, ցարդ մեկուսի գտնուած է, չինութիւնը Թաղ. Խորհուրդն ինք ստանձնած ըլլալով, իւր ճարտարապետ ատենապետին հետ։)

* * *

Առանց հաշուական խնդրոյն մանրամասնութեանց մէջ մտնելու, (*) այսքան կ'ուզենք ըսել թէ Ցնտեսական Խորհուրդը կանխաւ դիտողութիւն ընելով չատ լա՛ւ ըրած է։ Եթէ Ցնտեսական Խորհուրդն համաձայնուի մարմին է Թաղական Խորհրդոյ հանդէպ, ամէն բան լմնցնէն ետքը միայն մատուցուած հաշուարատուութիւնը լոկ ձեւական գործողութիւն մ'է որ արժէք կամ օգտակարութիւն չի կրնար ունենալ։ Այսպէս պատճառն որ Ցնտեսական Խորհրդոյ բոլոր անտեսագիտութիւնն, հաշուագիտութիւնն ու խղճմտութիւնը մինչեւ ցարդ հինգ բարոյի արժէք ունեցած չեն Թաղական Խորհրդոյ մատակարարութիւնը բարւոքելու տեսակէտով։ Ունենք այս մասին «կեգրոնացման և ապակեդրոնացման» խնդիրը կը յուզեն։ Բայց կարծենք թէ երեսուն և հինգ տարիներու փորձէ ետքը՝ բառերով խաղալու ժամանակն անցած է այլ եւս։ Եթէ թաղերու անտեսական մատակարարութեան վրայ հսկող կեդրոնական մարմնոյ մը պէտք կայ երբեք, այդ հսկողութիւն ոչ միայն կատարեալ իրողութեան այլ կատարելի իրողութեան վրայ պէտք է տարածի՝ գործնական և արդիւնաւէտ ըլլալու համար։ ապա թէ ոչ՝ բոլորովին ջնջուի, և Թաղերն իրենց գլխին թողուին։ Այս կարծիք ըստ մեզ այնքան բանաւոր է որ արդարացի կը գտնենք Ցնտեսական Խորհրդոյ պահանջումը թէ Թաղական Խորհուրդը իրենց եկամտոյցներն եւս մատուցանեն իրեն, փոխանակ միայն վերջնագեայ չբրջանների հաշուեկիռները մատուցանելու, և այն՝ երբեմն հաշիւներու փակումէն քանի մը տարի ետքը։ Կան Թաղ. Խորհուրդներ որք իրենք իրենց եկամտոյց յօրինելով՝ տարւոյն վերջը պարտք կը թողուն, և անել վիճակի մէջ իյնալով, Ցնտեսական Խորհրդոյ կը դիմեն դարման խնդրելու, —(արտասովոր ձեռնարկ մ'ընելու համար, բան մը ծախսելու համար, ելն.)։ Ցնտեսական Խորհուրդն իրաւունք ունի ըսելու այս Թաղականներու թէ «Պարտք չբրած մեզ դիմեցէք որ պարտքի տակ մնացէն ետեւ մեզ կը դիմէք»։ Ցայտնի է թէ հասոյթի արտասովոր ձեռնարկներն առանց Պատրիարքարանի վաւերացման չեն կրնար ի գործ դրուիլ։ Քանի որ վաղ կամ անագան Պատրիարքարան դիմել կայ, աւելի օգտակար չ'ըլար կանխաւ դիմել, եկամտոյցը ներկայեցուիլ, Թաղին մուտքն և ելքը, պէտքերն ու միջոցները կանխաւ ուսումնասիրելով, որպէս զի, նախ, պարտքի տակ իյնալուն առաջքն առնուի, անկողմնակալ քննութեամբ մը որ կրնայ կատարուիլ Ցնտեսական Խորհրդոյ առջեւ, և երբ աննահանջելի հարկ մը ծագի, արտասովոր դարման մը խորհելու համար Ցնտեսական Խորհուրդը կամ Պատրիարքարանը Թաղին հետ ժէկ ըլլայ։

* * *

Գաղափարաց նոյն կարգին մէջ, իրաւունք պէտք է տանք նա՛եւ Ուսումնական Խորհրդոյ, որ վարժարանաց յայտագրերուն և երեսփոխանութեանց կանխաւ իրեն մատուցուիլը կը պահանջէ, որպէս զի քննէ իմանայ թէ իւրաքանչիւր Թաղ իւր կարողութեա՞ն չափով բեռի տակ կը մտնէ դպրոցի մասին, կամ կը ծախսէ՞ իւր կրցածը, որպէս զի յետինն չար քան զառաջինն չըլայ Թաղին դպրոցին մէջ։ — Ընդհանրապէս մեր համոզումն է թէ Պատրիարքարանի Օրէնքով հաստատեալ իշխանութիւնք պէտք է իրական իշխանութիւններ ըլլան և ո՛չ թէ անուանական։ Մանաւորապէս Ուսումնական Խորհրդոյ նկատմամբ մեր հայեացքն է թէ բովանդակ մայրաքաղաքին կրթական ճարտարադպրոցական գործիներեն կազմեալ կեդրոնական մարմին մը, որպէս է Ուսումնական Խորհուրդն, անշուշտ աւելի ձեռնհաս է Թաղային դպրոցի մը յայտագիրն և երեսփոխանութիւնը ճշդելու քան ո՛և է Թաղական մարմին։ Հետեւապէս, Թաղերն իրենք կ'օգտին՝ կանխաւ դիմելով Ուսումնական Խորհրդոյ հաւանութեան, իրենց ի գործ դնելիք դպրոցական երեսփոխանութեան ու ծրագրին նկատմամբ։ Եթէ կան Թաղային անձուկ դիւրազգածութիւնք որք այս դրութեամբ կըրնան վնասուիլ, կարծենք թէ Թաղերն աւելի շահաւոր կ'երեւեն եթէ այն դիւրազգածութիւնները զոհեն, քան Թաղային վարժարաններու ապագայն վտանգեն նիւթապէս ու բարոյապէս, ներկային մէջ այս կամ այն Թաղականին կամ հոգաբարձուին անձնական փառասիրութիւնը չոյելու համար։ Ուսումնական Խորհրդոյ և Ցնտեսական Խորհրդոյ կանխարգել հոգածութիւնը, կամ կանխագատ վաւերացումն ոչ միայն Թաղային ինքնօգնութեան ոգւոյն չի վնասեր, ոչ միայն Թաղային նախաձեռնութիւնը չի խափաներ, այլ Թաղերու մէջ ամէն բարեփոխ գործիչներու վստահութիւն կ'ազդէ թէ իրենց ըրածը կանխաւ կը վայելէ կեդրոնական իշխանութեան հաւանութիւնն, օրոյ խորհրդատուութեան և պաշտօնական օժանդակութեան ևս կրնան վրատհիլ եթէ անակնկալ դժուարութիւններու պատահին։ Այս կ'ըսենք առանց անմիջական կերպիւ ի նկատի ունենալու այս կամ այն մասնաւոր Վարչութիւն կամ Խորհուրդ, այլ ընդհանրապէս իբրեւ սկզբունքի խնդիր։ Բ. Փ.

(*)։—Այս մասին քանի մը վաւերական ծանօթութիւնք ստորեւ հրատարակուած են առանձին հատուածով։

ԲԵՐԱՅԻ ՆՈՐ ՇԻՆՈՒԱԾ

Ցնտեսական Խորհրդոյ և Բերայի Թաղական Խորհրդոյ միջեւ ծագած անհամաձայնութիւնն հասկցնելու համար, պէտք է հետեւեալ իրողութիւններն յիշեցնենք։

Շէնքը 1,200 կանգուն է։ Թաղ. Խորհուրդն ի սկզբան յայտարարած էր թէ ծրագրեալ վերաշինութիւնն 7,000 ոսկւով գլուխ կրնայ հանուիլ։ Բայց այն ատեն կը յուսար պահել այրած Թատրոնին փառաւոր ճակատն, և հին շէնքին մէկ չորրորդ մասը։ Այս բան ապա անկարելի եղաւ։ զի յոն սակ ելիր, պայմանագրոյն կրծոնած, չուզելով ելնել, անոր խանութն եռեւէն քակելու ձեռնարկուեցաւ։ Ասով ճակատն իսկ խախտեցաւ։ Ցոյն վարձակալը չեղաւ մինչեւ որ 450 ոսկւոյ գրամական բացառիկ հատուցում ստացաւ։ Թաղն, այս վնասը կրելէն զատ, իբրեւ արդիւնք կարգադրութեանց, ճաւկատն եւս վերաշինելու հարկին մէջ գտնուեցաւ, մանաւանդ որ հետզհետէ երեւան ելաւ թէ հին ճակատը նոր շէնքը պիտի չի կրնար տանիլ։ Բերայի մեծ պողոտային վրայ 1,200 կանգուն շէնքի մը ճակատն համակ մարմարէ յօրինելու և գործածելի կարծուած հին մասերն եւս ի հիմանց վերաշինելու համար, 3,000 — 4,000 ոսկի աւելի ծախք կ'երթայ։ Շէնքն ամբողջովին ինորոյ կը կառուցուի։ Կանգուն 9—10 ոսկիի կուգայ, որ գործածուած շինուածանիւթերն և ընդհանուր տակնու

ՍՊԱՆԻԱ.—Մանդանաերի առջեւ արկածեալ նաւէն հանուած 160 մնուկի հրանիւթը Ծովուն բացը տարուելով անդունդը նետուեցան։ Սպանիական իշխանութիւնք կ'ըսեն թէ նաւուն մէջ հրանիւթ գտնուիլն խմայ տրուած էր կանոնաւորապէս, բայց քաղաքային իշխանութիւնք սխալ մը գործած են՝ թոյլ տալով որ այնպիսի բեռ ունեցող նաւ մը քարափին մօտենայ, որ արգիլուած է կանոնագրով։

ԴԷՊԵՐՆ Ի ՄԱՐՈՒ.— Ի Մէլիլա, մարզարանի մէջտեղ քարայրի մը մէջ ծածկուած, 250 Ռէմինկդէն հրացան և 40,000 փամփուշտ գտնուեցան, զորս հրեայ հարուստ վաճառական մը Մէլիլայի և սպանիացի նաւատէր մը կը պատրաստուէին Գապիլեան ցեղերուն ղրկել։ Այս յանցաւորաց տուած տեղեկութեան վրայ, ձերբակալեցաւ նաեւ սպանիացի տեղական մը, որ երկար ժամանակէ հետէ Մէլիլայի պահապան զօրաց մէջ պաշտօն ունի, և թշնամի բանակին զէնք և ռազմամթերք տալու նուաստութեան զիջաներ է շահու ակնկալութեամբ։ Պատերազմական ատենի առջեւ քաշուեցաւ, և անմիջապէս հրացանի պիտի բռնուի։ Ուրիշ թաքստոց մ'ալ երեւան հանուեցաւ, ուր հարուստ հրեայ մը զէնք պահած էր Գապիլիերուն տալու։ Վերջապէս, դիտուեցաւ անգլ. նաւ մը որ եկած էր յիշեալ ցեղերուն զէնք տալու։ Եթէ այս անգինկալ եղանակներով զէնք և ռազմամթերք չատանային, Գապիլք չէին կրնար այնքան նեղել Սպանիացիները։ Նոյմ. 1/13ին կը հեռագրուի թէ Գապիլք նորէն յարձակած են սպանիական նաւերուն և ամրոցներուն վրայ, բայց ետ մղուած են։

—Մարոքի վեհապետը զէնք կը ղրկէ Գապիլիերուն դէմ։ Բայց Սպանիայիք չուարեր մնացեր են թէ այս բուն Մարոքեան զօրքերն իրենք իրենց բարեկամ պէսք է նկատեն թէ թշնամի։

ԱՅՂԱՆՍՏԱՆԻ ԷՄԻՐն, անգլ. արուեստը գեղանութեան մեկնելուն առթիւ, մեծ խնճոյք մը տուաւ, որուն 360 աֆղան Խաներ ներկայ գտնուեցան, և այս առթիւ ճառախօսելով, յայտարարեց թէ իր և Անգլիոյ մէջ ամեն առկախ խնդիրք կարգադրուած են, և յորդորեց իր հպատակներ՝ Անգլիացւոց հետ բարեկամ մնալու։

ՔԱՂՆՈՒԹԻ ԿՈՄՍ իտալեան կառավարական բարձրագոյն անձնաւորութեանց հետ տեսակցութիւններ ունենալէ ետք, որոց քաղաքական կարեւորութիւն ընծայողներ կան, գնաց Սան Ռէմօ։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՊԱՌԵՆՊԵՐԿ իշխանին յուղարկաւորութեան Պուլկարիոյ կառավարութիւնն, արգի իշխանը, Խորհրդարանն և բանակը պատգամաւորութեանց միջոցաւ պիտի մասնակցին, Ժողովն իր նիստը պիտի բառնայ ի նշան ապոյ, և ցաւակցական հեռագիր պիտի ղրկուի այրի իշխանուհւոյն (նախկին երգչուհի)։

ՔՈՆԿՈՒԷՆ կը հեռագրուի Պրուսէլ թէ պելժ հարիւրապետ մը բռնած է Էմին փաշան սպանող Սայիտ անուն սուլտանին, և սա դատուելով հրացանի բռնուած է ըստ օրինի։

Գ. ՔԱՋԻՄԻՐ ԲԷՐԻԷ վերջնորեցաւ ատենապետ Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովոյ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շաբաթ օրը, Պատրիարքական Փոխանորդ Գեր. Գաբրիէլ Ծ. Վարդապետի անուան տօնախմբութիւնն ըլլալով, բազմաթիւ եկեղեցականք եւ աշխարհականք, ինչպէս նաեւ Պատրիարքարանի պաշտօնէութիւնը շնորհաւորական այցելութիւն տուին Ն. Գերապատուութեան։

Հայրապետական հրամանով, Ս. Լիմիածնայ մատենադարանապետ Նշանակուեր է Պ. Նիկողայոս Զիբիանեան որ պիտի կարգադրէ մատենադարանը։

Կրօնական ժողովոյ շաբաթական նիստը կը գումարուի վաղը, երեքշաբթի, ի Պատրիարքարան։

Քաղաքական ժողովը եւ Ուսումնական ու Տնտեսական խորհուրդներն ալ նիստ պիտի ընեն չորեքշաբթի օրը Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ։

Տ. Տաճատ Վարդապետ Ոսկանեան որ քանի մը տարիէ հետէ Աստաբատր կը գտնուէր, մայրաքաղաքս դարձած ըլլալով՝ Նարը Գարուի եկեղեցւոյն քարոզիչ կարգուած է։

Այս օրուան երրորդ երեսի մէջ կը հրատարակենք Տրապիզոնի ու շրջակայ հայաբնակ գիւղերու Վիճակաւորներին երկրորդ մասն, որուն առաջինն երեքշաբաթ օրուան թերթով։ Այդ խնամոտ աշխատութիւնը կը յանձնարարենք ոչ միայն մեր ընթերցողներուն ուշադրութեան, այլ մասնաւորապէս մեր գաւառական թղթակիցներուն ու աշխատակիցներուն, որոնք «եղիվարդին նման յոյժ օգտակար գործ մը կատարած պիտի ըլլան, եթէ հաճին այսպիսի տիպար-վիճակագրեր պատրաստել, իւրաքանչիւրն իրենց ընտած քաղաքներու եկեղեցիներուն, դպրոցներուն և առ հասարակ ազգայնոց վիճակին վրայ։

Անորոշ Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆԵՐ. — Պերութի ձէնին դաւառային գայմագամ անուանեցաւ Ապարասէլամ էֆէնտի, նախորդ գայմագամ Ա.քեան։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ, Սամսօ կղզւոյ յունարէն թղթակցութեանց տնօրէն Սթամաթիատիս Էքսարխոնասս էֆէնտիի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ. — Ոստիկանութեան նախարար Վեհմ. Նազմ՝ պէյ երէկ կայս. պալատ երթալով ստացաւ Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ. — Անգլիական դեսպան Սըր Ֆլառ Ֆոուա շաբաթ օրը Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վեհմ. Նախարարին և Վեհմ. խորհրդականին հետ։

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ.—(Պաշտօնական Զեկոյցում)։ Նոյեմբեր 5ի ուրբաթ իրիկունէն մինչեւ Նոյեմբեր 6ի շաբաթ իրիկունը մայրաքաղաքիս մէջ քոլերէ հետեւեալ դէպքերն ու մահերը պատահած են։

Դէպ.—Խասքէօյ՝ վեց, Գուլէգաբու՝ մէկ, Սելիմիյէ զօրանոցին շրջակայ թաղճքլար սխսոյին մէջ՝ երկու, Սիլիվրիգաբու՝ մէկ, քարափանց ընկերութեան գործաւորներէն՝ երկու, Պոլսոյ Լալելի թաղին մէջ՝ մէկ, Սուլթան Ահմէտ՝ մէկ, Այվանսէրայ՝ մէկ, Ֆէներ՝ մէկ, Գալատ Իսկէլէսի զինուորական փուռին մէջ՝ մէկ, Բերա Գալեօնցը Գուլլուդ՝ մէկ, Սկիւտար՝ երկու, Գասըմ Փաշա՝ երկու, Ղալաթիա Պոզաղ Բէսէն՝ մէկ, Զուբար Զէյմէ՝ մէկ, ազիւսի գործարաններուն մէջ՝ մէկ, Պոլսոյ Գըղ Թաշը թաղին մէջ՝ մէկ, Նաւային կեդրոնական հիւանդանոցին մէջ՝ վեց, Մէսոֆէյէ զրահաւորին մէջ՝ մէկ, Նէհմը Շեվէր մարտանաւուն մէջ՝ մէկ, Մախսուսէի Բէսէլ Փաշա շրջանակին մէջ՝ մէկ, Եէնի ճամի՝ մէկ, Տաւլուա Փաշա զօրանոցին մէջ՝ մէկ, Սելիմիյէ զօրանոցին շրջակայ հիւանդանոցին մէջ՝ մէկ և Օրթաքէօյ՝ մէկ։ Գումար երեսունրվինը դէպք։

Վարակեալց անուններն են։

Գրիգոր, Էլիազար, Տիմիթրի, Սալթանա, Իսմէր Հաճի Համտի, Հասան Հիւսէյին, Հիլմէթ հանըմ, Ֆաթգ Սալիհ, Էլիազար, Նիսիմ Պոխոր, Հիւսէյին Օսման, Իպրահիմ Հիւսէյին, Սալա Մոհամէտ, Իսմէթ Մէլիւտ, Սալա Տօմիքօղլի, Վարդան Գարաստան, Պանթալէն Մարգարեան, Գէորգ Բէրովբէեան, Թորոս Խաչատուրեան (Բալատի), Յովսէփ Գրիգորեան, Իպրահիմ Ալի (ասոր հիւանդութիւնը քօլերին է), Թահիր Մուհիէտտին, Ալիքան Բարսեղեան, Մուսթաֆա Մէհմէտ, Մէհմէտ Մահմուտ, Մուսթաֆա Մուսա, Սամուէլ և միւսները զինուոր։

Մահ.—Խասքէօյ՝ երեք, Բերայի Թաղապետութեան մասնաւոր հիւանդանոցին մէջ՝ մէկ, Հայասար փաշայի հիւանդանոցին մէջ՝ երկու, Սկիւտար՝ մէկ, Բերա Գալեօնցը Գուլլուդ՝ մէկ, Բուռնէի Հիսար՝ մէկ, Պոլսոյ Գըղ Թաշը թաղին մէջ՝ մէկ, Մախսուսէի Բէսէլ Փաշա շրջանակին մէջ՝ մէկ, Թարապետութեան Գ. շրջանակի (Պոլիս ճէրբահ Փաշա) մասնաւոր հիւանդանոցին մէջ՝ մէկ, Պոլսոյ Գալա Սարայ թաղին մէջ՝ մէկ, Ունգարան մէկ, Մալթէբէի հիւանդանոցին մէջ՝ մէկ և Օրթաքէօյ՝ մէկ։ Գումար տասնվեց մահ։

Մեռնողներու անունները են։

Էլիազար, Լիազար, Նեսիմ Պոխոր, Հիւսէյին Իսմէր, Ֆաթիմէ, Սալա Տօմիքօղ, Սիւլէյման, Թահիր Մուհիէտտին, Հասան, Մուսթաֆա, Օսման, Ալտուլլահ Էմին, Տուտու եւ միւսները զինուոր։

* * *

Նոյեմբեր 6ի շաբաթ իրիկունէն մինչեւ Նոյեմբեր 7 կիրակի իրիկուն.

Դէպ. — Խասքէօյ՝ երեք, Գասըմփաշա՝ երեք, Պալըդ բաղար՝ մէկ, Ունգարան՝ մէկ, Պոլսոյ Վէֆա թաղին մէջ՝ մէկ, Եէնի ճամի՝ մէկ, քարափանց ընկերութեան գործաւորներէն՝ մէկ, Պալաթ՝ երեք, Օրթաքէօյ Թաղիա պահականոցին մէջ՝ մէկ, Օտուն գարու՝ մէկ, Բիւշիւք Այսօֆիա՝ մէկ, Էմին Էօնիւ՝ մէկ, Տէմիր գարու՝ երեք, Թոխմիս խանին մէջ՝ մէկ, Նաւային կեդրոնական հիւանդանոցին մէջ՝ չորս, Բուռնէի Հիսար՝ մէկ, զինուորական բարձրագոյն նախակրթարանին աշակերտներէն՝ մէկ, Էյուպ Իրլեքխանէ պահականոցին մէջ՝ մէկ, Խըրգաի Շերիֆի պահականոցին մէջ՝ մէկ եւ Պահճէ գարու՝ մէկ։ Գումար, երեսունը մէկ դէպք։

Վարակեալց անունները։

Պաղիկ Սահակեան, Օրօ Խաիմ, Միխայ Սթամաթ, Զէյնէլ Հասան, Բանտէլի, Մուսթաֆա Մէհմէտ, Իպրահիմ Հիւսէյին, Էսթէր, Պապաօղլը Մուսթաֆա, Մարտիրոս Նազարեան (վանեցի) Պապա Օղլը Իսհէմ, Եագուպ Պապա (Եղնկացի) Եուվան Նիքօղլի (Նիյտէցի), Անասթասիա, Ահմէտ Մէհմէտ, Էմինէ, Պէքիր Մէհմէտ, Սթավրի, Մարիամ, Խաճէ Լէյլա, Մէհմէտ, Քեամիլ Մուսթաֆա, Սաբինա Խաիմ, Իսմայիլ Մէհմէտ, Հիւսէյին Ահմէտ, Էսթէր, Բինա և միւսները զինուոր։

Մահ.—Հայասար Փաշայի հիւանդանոցին մէջ՝ մէկ, Խասքէօյ՝ երկու, Լալելի՝ մէկ, Եէնի ճամի՝ մէկ, Զիլիֆտար՝ մէկ, քարափանց ընկերութեան գործաւորներէն՝ մէկ, Բիւշիւք Այսօֆիա՝ մէկ, Էմին Էօնիւ՝ մէկ, Տէմիր գարու՝ երկու, Թոխմիս փողոցին մէջ՝ մէկ, Ֆէներ՝ մէկ, Նաւային կեդրոնական հիւանդանոցին մէջ՝ երկու, Բուռնէի Հիսար՝ մէկ, Պահճէ գարու՝ մէկ եւ Մալթէբէի հիւանդանոցին մէջ՝ մէկ։ Գումար, տասնըմէկ մահ։

Մեռնողներուն անունները.

Մոչօն Պոխոր, Հիքմէթ հանըմ, Գրիգոր Մարկոսեան, Մուսթաֆա Մէհմէտ, Իպրահիմ Հասան, Էսհէմ Հասան, Եուվան Նիքօղլի, Անասթասիա, Ահմէտ Մէհմէտ, Պէքիր Մէհմէտ, Էրբաքլի Թօզմիտ, Խաճէ Լէյլա, Հիւսէյին Ահմէտ, Բինա, Մէհմէտ Մահմուտ և միւսները զինուոր։

Հայասար Փաշայի հիւանդանոցին մէջ գտնուող զինուորներէ հինգն առողջացած են։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ. — Շաբաթ օրը Բ. Դրան մէջ առողջապահական յանձնաժողով մը ի նիստ գումարուեցաւ ընդ նախագահութեամբ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։ Յանձնաժողովը կը կազմեին Արտաքին գործոց նախարար եւ Առողջապահական ժողովոյ նախագահ Վեհմ. Սայիտ փաշա, Վեհմ. Մավրօյէնի փաշա, քաղաքապետ Վեհմ. Բրտվան փաշա եւ Բիշօնի էֆէնտի։

—Իգմիրի մէջ քանի մէկ օրէ ի վեր հանրային առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է։ Տէնիզլիի Հաճի Գալան Մէտարէսէին մէջ աչակերտ մը վարակուած է կասկածելի հիւանդութեամբ։

—Պաղտատի մէջ Նոյեմբեր 3էն 4, քոլերայէ դէպք ու մահ չէ պատահած։ Խանդիմի մէջ Նոյեմբեր 2ին՝ մէկ մահ։

—Գոնեան Արզիսխանը դիւղաքաղաքին մէջ Նոյեմ. 4էն 6, երեք դէպք ու մէկ մահ։ Առաջուան հիւանդներէն եօթը առողջացած են։

—Նոյեմ. 5էն 6, Ամասիայի մէջ քոլերաէ դէպք չէ պատահած։

ԲԱՐԱՆԹԻՆԱՆԵՐը. — Առողջապահական վարչութիւնն այս առաւօտ հեռեւեալ շրջաբերական-հեռագրերն ուղղեց քարանթինայի կայաններուն.

«Նոյեմբեր 2էն սկսեալ, տասնօր եայ քարանթինա հաստատուած է Տըրապիզոնէն եկող նաւերուն համար, որ պիտի մաքրուի Սինոպի մաքրանոցին մէջ։

«—Իզմիրի ծովախորշէն (Քարա-Պուրնուէն մինչեւ Ֆոկիէրի) եկող նաւերուն համար հաստատուած 24 ժամու հսկողութիւնը վերցուած է և Նոյեմբեր 6էն սկսեալ՝ հաստատուած է բժշկական խիստ այցելութիւն, առողջապահական բժիշկ գտնուած նաւահանգիստի մը մէջ։

«—Տամսօրեայ քարանթինա հաստատուած է Լօբամթօրիայի (Խրիմ) նաւահանգիստէն եկող նաւերուն համար Սինոպի մաքրանոցին մէջ։ Ընդհակառակն, Ռօստոֆէն (Ազովու ծով) եկող նաւերուն համար հաստատուած տասնօրեայ քարանթինան հոկտեմբեր 31էն սկսեալ վերածուած է 24 ժամու հսկողութեան որ պիտի կատարուի Սինոպի կամ Գավգդի մաքրանոցին մէջ։

«—Սև ծովու Ռուսիոյ ասիական եզերքէն (Պաթումէն միչեւ Խուբէ) եկող նաւերուն համար հաստատուած հնգօրեայ քարանթինան Նոյեմբեր 6էն սկսեալ լիովուցած է 24 ժամու հսկողութեան, որ պիտի կատարուի Սինոպի կամ Գավգդի մաքրանոցին մէջ։

«—Իտալիոյ ծովեզերքէն (բաց ի Սիկիլիայէ) եկող նաւերուն համար հաստատուած զանազան քարանթինաները Նոյեմբեր 6էն սկսեալ չնվազուելով, անոնց տեղ հաստատուած է բժշկական այցելութիւն որ պիտի կատարուի առողջապահական բժիշկ գտնուած նաւահանգստի մը մէջ։»

Ընդհ. քննիչ Տոքթ. Բէնէ

8 Նոյեմբեր 1893

ԱՆՏԱՌԱՑ, հանքայ և երկրագործութեան նախարարութիւնն, որ անտառաց և հանքայ վարժարանը Հալքալրի վարժարանը փոխադրելով հանքայ դասարանը ջնջած էր, որոշած է որ բարձրագոյն վարժարանաց չրջանաւարտներէն երկու երեք երիտասարդներ մրցման քննութեամբ ընտրուելով Եւրոպա ղրկուին, ուր որոշեալ պայմանաժամերու մէջ հանքարանութիւն ուսանին։

ԳԱՍՐՄ ՓԱՇԱՅԻ կայուղիները գոգելու համար, Պ. Պէրթիէէ ու Պ. Եասմընտէ դատ, ուրիշ անձ մ'ալ ծրագիր մը մատուցած է ձեռնհաս իշխանութեան։ Խնդրարկուն առաջարկած է նաեւ մէկ քանի չէնքեր գնելով այդ տեղերը պարտէզի վերածել։

ԷՎԳԱՅԻ նախարար Վեհմ. Ղալիպ փաշա հիւանդ ըլլալով երէկ չկրցաւ ներկայ գտնուիլ Նախարարաց Խորհրդոյ նստին։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲԱՆ արտաքնութիւն խնդրած էր որ իւր պանքառմունքներէ հինցածներուն տեղ 25000 ոսկինոց նոր պանքառմունքներ շրջաբերութեան հանէ։ Առ այդ կազմեալ յանձնաժողովոյ կողմէ պատրաստուած տեղեկագիրը Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ քննուած և խնդիրը մատուցուած է ի կայս. պալատ։

ՊԱՏԺԱԿԱՆ Դատավարութեան Օրէնքոյ ինչ ինչ յօդուածները սրբագրելու ու բարելաւելու համար կայս. Իրատէով կազմեալ յանձնաժողովը չաբաթ օրն ի նիստ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ.— Կայս. բժշկական ընկերութեան չաբաթական նիստը գումարուեցաւ ուրբաթ գիշեր, Տքթ. Զամպաքօ փաշայի նախագահութեամբ։ Բազմաթիւ ժողովականներէ զատ, ներկայ էին նաեւ առողջապահական բարձրագոյն խորհրդոյ անդամներէ վեցը։ Դիւանական թղթակցութիւններու ընթերցումէն ետք, ընկերութեան թղթակից անդամ առաջարկուեցաւ Բարձր. Խտիվին մասնաւոր բժիշկ Բօմանոս փաշա. այս առաջարկն, ըստ սովորութեան, յղուեցաւ նախաքննիչ դիւանին։ Յաջորդաբար զանազան զեկոյցներ ըրին ժողովին՝ Տոքթորք Լառտի, Բալիտէս, Զարդարեան և այլք։

Յետոյ, նախագահին հրաւիրանօք, Տոքթ. Մավրոյէնի փաշա չարունակեց նախորդ նիստին մէջ իր սկսած գիտական տեսութիւնը՝ մէջբրոպաքանութեան վերաբերեալ տեսական խնդիրներու և բժշկական նորագոյն գիւտերու վրայ։

Օրակարգի խնդրոյ մէջ ըլլալով կ. Պոլսոյ մէջ տիրող հիւանդութիւնները, Տոքթ. Սթէքուլի յայտնեց թէ քոլերան որ վերջին ժամանակներս քիչ չատ ծանրակշիռ հանգամանք մը ստացած էր, 3—4 օրէ ի վեր նուազելու վրայ է։ Վարակեալ գլխաւոր թաղերուն մէջ (Խասքէյ և Սիրքէճի) հիւանդութեան դէպքերը պակսած կ'երեւին։ Իրաւ է թէ ցիրուցան դէպքեր կը պատահին, սակայն համաճարակը աւելի մեղմ կ'երեւի հիմայ քան իր ծագման ատենը, պատահած մահերէն գատելով։ Դալով ուրիշ հիւանդութեանց, Տքթ. Սդէքուլի ուշադրութիւն հրաւիրեց փողոցաւի վերտին երեւման վրայ։ Տասնը հինգ օրէ ի վեր, բազմաթիւ դէպքեր նշմարած է, սակայն հիւանդութիւնը այնքան սաստիկ չէ։

Տոքթորք Նարլի և Զաւիթիանօ կը հաղորդեն թէ փողոցաւի քանի մը դէպքեր պատահած են ի Գատրքէյ և ի Բերա և կը յարեն թէ Տոքթ. Հէքիմեան ալ նոյն հիւանդութենէն քանի մը դէպք տեսած է Օրթաքեղի մէջ։ Տոքթ. Զարդարեան կ'ըսէ թէ փողոցաւի համաճարակ չիկայ մայրաքաղաքիս մէջ, այլ ցիրուցան դէպքեր կը պատահին ամբողջ տարւոյն մէջ։

Տոքթ. Լիմարաքի կը յիշէ ինֆլուէնցայի ինչպէս նաեւ թիֆոյի քանի մը դէպքեր։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑ.— կարապետ էֆ. Արապեան և ուրիշ քանի մը վաճառականք՝ Այտընի Թէքէրլի գաւառակին մէջ գտնուած մնդիկի հանքերուն մենաշնորհը խնդրած ըլլալով, յանձնառութեանց տեսրը հանքաց եւ անտառաց վարչութիւնն կղմէ Բ. Դրան մատուցուած էր։ Վերջերս տրուած որոշման մը համաձայն, մենաշնորհի տեսրերը պարտաւոր են կամ մէկ անգամէն եւ կամ տարուէ տարի որոշեալ գումար մը վճարել Համազգային Անկելանոցի Մնտուկին, հետեւաբար վերոյիշեալ յանձնառութեանց տեսրը հանքաց եւ անտառաց վարչութեան վերադարձուած է որպէս զի յատուկ յօդուած մը աւելցուի այս նպատակով։

ՊԱՅՏԱՐ արհեստաւորը խնդրագիր մը մատուցանելով Պոլսոյ Առեւտրական Սենեկին, խնդրած են որ անձեռնհաս անձեր արտաքսուին այդ արհեստէն եւ յետ քննութեան ձեռնհաս անձերու վկայական մը տրուի։

ԽԱՀՈՒԼ ԵՒ ՁԻԹԱՊՏՈՒՂ.—Անտառաց, հանքայ եւ երկրագործութեան նախարարութիւնն որոշած է Թուրքիոյ մէջ խահուէի ծառերու մշակութիւնն աւելցնել եւ վայրի ձիթենիները պատուաստել։ Մէկ քանի նահանգներէ գրուած է նախարարութեան թէ այդ նպատակի իրագործման համար յարմար վայրեր կան։

ՄԱՀՈՒ ՊԱՏԻԺ.— Անցեալ օր Այտընի գիւղաքաղաքին մէջ մարդ մը կախուած հանուած է։ Այդ մարդ վեց տարի առաջ Միվիքօ անուն գործաւոր մը սպաննած էր։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՔ.— Վառնայէն երէկ մայրաքաղաքս եկան Բուլղարիոյ 240 խլամ գաղթականներ, որք Մուտանիա ղրկուեցան Անատոլիի կողմը բնակութիւն հաստատելու համար։

ԿԱՒՐԻ ԱՐԿԱԾ.—Առջի օրն ի Շահդաղ-Պազը կառքի մը ձիերը խրտչելով ընկրան քառասմբակ արաւել եւ նոյն պահուն թուրք կին մը կոխոտեցին, որուն գանկը ջախջախուեցաւ։ Կինը թէև հիւանդանոց տարուեցաւ, սակայն քիչ յետոյ մեռաւ։ Կառապանը՝ Ալի՝ ձերբակալուած է։

ՈՐԹԱԼՈՒԻՃ.—Երկրագործական մասնագիտաց ժողովին նախագահ Էրամ էֆ. կանոնական ծրագիր մը պատրաստելու վրայ է՝ որթալուիճի ջնջման համար ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՍ տաճանը շաբաթ օրը դատեց Եուսուֆ, Հագէք, Սայիտ ու Մէհմէտ անուն անձերն, որք Եուսուֆ անուն պարսիկ մը վիրաւորած էին։ Ամբաստանելոց առաջինը՝ Եուսուֆ՝ դատապարտուեցաւ երեք տարուան չքնաղապատիժի, իսկ միւսները երկուքական ամսուան բանտարկութեան։

ՌՃԻՐ.— Շաբաթ գիշեր Բէշիկ պաշտօնեայներէն Շիւքրի էֆէնտի դաշոյնով վիրաւորեց Էմին էֆէնտի անուն երիտասարդ մը, որդի Ֆաթիհի ոստիկան Շաքիր պէյի։ Շիւքրի ձերբակալուեցաւ։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ. — Հոկտ. 30էն Նոյեմ. 5, մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ 279 մահեր պատահած են, որոց 152ն իսլամ (79 այր, 73 կին) 85ը՝ քրիստոնեայ (57 այր, 28 կին) և 42ը հրեայ (23 այր, 19 կին)։

ԱՑՏԸՆԻ կուսակալ Հասան Ֆէհմի փաշա անցեալները Այտընի երկաթուղայ տընօրէն Պ. Բիւրդերի տունն երթալով տեսակցեր է անոր հետ։

ԶԻԲԱՊՏՈՒՂ.—Այտընի նահանգին մէջ ձիթապտուղի հունձքն այս տարի խիստ առատ է և լաւ տեսակէ՝ բազդատմամբ նախորդ տարիներու։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ մեծ զրամագլուխով ընկերութիւն մը կազմուեր է որ ոգելից ըմպելեաց ու գինիի ընդարձակ գործարան մը պիտի հաստատէ։

—Իզմիրի համար գրուած քարանթինան տասն օրէն հինգի իջուցուելովն առեւտրական հրապարակը բաւական ոգեւորուեր է։ Մէկ շաբթուան մէջ 45000 պարկ յարդ ծախուեր և վաճառականներու ձեռքը գրեթէ 35,000 մէճիտիյէի գումար մը հասեր է։

ՈՁԽԱՐՆԵՐ.— Քաղաքապետութիւնը նկատելով որ Անատոլէն ի Կ. Պոլիս ոչխարաց փոխադրութիւնը դժուարացած է քարանթինայի պատճառաւ և թէ այս վիճակը եթէ չարունակէ՝ ասի գինը պիտի բարձրանայ, գրած է Առողջապահական վարչութեան, որ առ այդ որոշում մը տրուի։ Ոչխարի վաճառականք խնդրած են որ ոչխարք Գավգի մէջ քարանթինայի ենթարկուին։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպանատունը Բ. Դրան մատուցած է Անգլիոյ մաքսատնից 1887 92 տարիներու գործառնութեանց վերաբերեալ վիճակագրութիւն մը։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Երէկ, ի Թագսիմ, հայելիի վաճառատունէ մը գողութիւն գործուեցաւ։ Անծանօթ երիտասարդ մը նոյն վաճառատունն երթալով ըսաւ թէ իր տերը քիչ մը վերը պիտի գայ հայելի գընելու։ Երիտասարդը զայս ըսելով վաճառատան մէջ նստեցաւ։ Նոյն պահուն ուրիշ յաճախորդ մը գալով վաճառատան սպասաւորը անոր հետ զբաղեցան և անծանօթ երիտասարդն այս առիթէն օգուտ քաղելով բացաւ գպրոցը, որուն բանալին վրան ձգուած էր, և երեսունչորս ոսկի պարունակող քսակ մը գողնալով փախաւ։ Ոստիկանութիւնը խուզարկութեանց ձեռնարկած է այդ գողը ձերբակալելու համար։

ՇԱՀԵԿԱՆ ԲԱՆ ՄԸ

Ի Համպուրկ Պ. Սամուէլ «Հէքէր Սընոյ» ծանուցումը, որ կը գտնուի մեր այս օրուան չորրորդ երեսի մէջ, շատ շահեկան է։ Այս դրամատուն այնքան լաւ համբաւ մը ստացած է հոս եւ շրջականերու մէջ շահուած գումարներու անմիջական եւ գաղտնի վճարումէն, որ կը յանձնարարենք մեր ամէն ընթերցողներուն ուշադրութիւն ընել այդ ծանուցումին։

ՕԹԵԼ ՏԸ ԲԵՐԱ
(Hôtel de Péra)
Բերա, Հրլիկվեալ Նոր Թաղրանին դէմ, Ամ— 233
Դիւղերէն Բերա մնացող անձինք սովորաբար դժուարութիւն կը քաշեն դիշերն անցուցնելու տեղ մը գտնելու համար։ Մեծ օթէլներ չատ սուղ են, պզտիկներն ալ չատ անյարմար։ Լիւքսէմպուրկի վարձակալ Պ. Տիմիթրս Զանկօղլօ վարձած է Թօքաթլեան չէնքին դիմաց գտնուած օթէլը, զոր ամբողջովին կահաւորած ու յարդարած է ի նորոյ։ Կատարեալապէս մաքուր անկողիններ, առատ ջուր եւ լաւ սպասարկութիւն։ գիներու չափաւորութիւնը նոր առաւելութիւն մը կ'տալիս ասոնց վրայ։ Ճաշ չի տրուիր այդ օթէլին մէջ, որ միմիայն յատկացուած է Բերայի գիշերային հիւրերուն՝ պառկելու համար։ Շիտակ ճամբուն վրայ այսպիսի օթէլ մը, հանգստութիւնն ամեն պայմաններով, մասնաւորապէս յանձնարարելի է։
309 1—10

ՀԵՌԱԳԻՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 18 Նոյմ.— Սեղանաւորական ակմբոյ մէջ կ'ըսուի թէ 4½% Ֆրանսական արժեթուղթը պիտի իջուցուի 3¾%ի, 10 տարի տոկոսի ուրիշ գեղջ չընելու ապահովութեամբ։ Ուրիշ զրոյցի մը նայելով, առջի 5 տարին տոկոսը 3¾%, պիտի ըլլայ և ետքի 5 տարին 3½։ Յետոյ Պետութիւնն իրաւունք պիտի ունենայ 3%ի իջեցնելու։ Այս փոփոխումը Դեկտ. 10—15ին պիտի գործադրուի։

ՁԷԹԻՆԵՆ.—Նիքոլա իշխան Փոտորիցա գնաց ռազմախորհրդարանին ներկայ ըլլալու, և դեսպաններն ալ հոն հրաւիրեց։

ՀՌՈՄ.—Քանաքի կոմսի այցելութեան առթիւ ի Մոնցա, որոշուեր է զի Աւստրիա և Իտալիա Գերմանիայէն խնդրեն՝ զեղչել զինուորական ծախքերը։ (Վիեննայէ հեռագիր մը կը հերքէ Քանաքի կոմսին քաղաքավարական այցելութեան քաղաքական նշանակութիւն ունենալը։)

ՇԻԿԱԳՕ.— Մանկամարդուհի մը, որ թղթատարի մէջ 100 հազար տոլար կորուցած էր, տուն դառնալով՝ իւր երկու մանկիկներն սպաննելէ ետեւ՝ ինքզինք եւս սպաննեց։

Վակխտան

ԶԱՒԱԹԻԱ, 8 Նոյեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՓԱՆԱԳՈՒՄՈՎ

3 ամիս Լոնդրայի վրայ	109 7/8
3 » Փարիզի »	22 90

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈՆՈՒՈՒԹԻՒՆ

Երէկ երեկոյ գոց. [Միաց. Դ. Սէրի]	24 13½
Բերայի մէջ	— —
Առաւօտուն բացուելուս	24 14
Կէս օրին	24 13½
Թանգիրաքը Օսմանեան երէկ երեկոյ	— —
» » ժամ 5ին	— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՎ

Փոխան 1 Ֆիւն Սէրի	56 —
» » » »	34 25
» » » »	25 35

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ

Սօսիկ Ժէնէրալ	Անգլ. Լ.	— —
Քրէտիտ Ժէնէրալ	» »	7 20
Պանք տը Քոնս	» »	3 05
Օսմ. Շանժ է. գալէ օր	» »	4 10
Ռէժի	Օսմ. Ոսկի	17 29
Թրամուէյ	» »	575
Օսմ. Ապանոմպար. Ընկ	» »	310
Ռումելիի երկաթուղի	Ֆր.	88 12
Թամբաքոյի Լայսանսի		39

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՎ

Օսմանեան ոսկի	գրշ.	100
20 ֆրանկնոց	»	87 19
Անգլիական ոսկի	»	110 09
Մարք (Գերմանական ոսկի)	»	107 17
Ռիմլ. գրաս	»	90 07
Քրիմից	»	51 15
Ռուս. պրիվաղրամ	»	8 72
Մէճ. արծաթ (տարբ.)	»	107 38
Ռանդ արծաթ	»	103
Մէճիտիէ	»	97
Քասիրէ	»	— —
Սկրոն Ղալանիոյ Ցանսասանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 18 Նոյեմբեր

Ֆրանսական Ռանթ 3%	98 72
» » 4%	105 30
Օսմանեան բանսոլիսի Սէրի Դ.	22 35
Օսմ. մարս. արժեթուղթ	494 37
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	448 12
Օսմանեան երկաթուղի	88 12
» Բէժիի բաժնեթուղթը	406 25
Պանք Օթոման	589 37
Բրէտի Լիոնէ	771 25
Իտալական Ռանթ 5%	81 12
Եգիպտական միացեալ	— —
Զէր Լոնտրայի վրայ	25 180
Օսմանեան. Օսմ

ՎԻՃԱԿԱԳՈՅՑ(*)

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ, ՃԱՆԵԿԻ ԵՒ ԹԵՔԻՐԴԻՃ

ՀԱՅՈՑ ԵՒԵՂԵՑԵԱՑ ԵՒ ՎԱՐԺԱՊԵՏՆԵՐՈՒ

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ՀԱՅՈՑ ԳԻՒՂԵՐԸ

Տրապիզոնի հարաւային և արեւմտեան կողմերը, 1 ժամէն մինչեւ 8 ժամ հեռաւորութեամբ կը տարածուին բազմաթիւ հայ գիւղեր, ընդհանրապէս հողատէր և երկրագործ, որք կը զբաղին կաղինի, լաստուտի կամ եղիպտացորենի, լուբիայի, վարսակի, ցորենի և այլ արմտիքներու մշակութեամբ, իրենց պէտքերուն համար միայն մնուցանելով արշալոյս եւ ուշիւար։ Գիւղօրէք չինուած են առ հասարակ գեղաւարակոխ սարերու և լեռներու գագաթները, ուր կարելի չէ այլ գործածել, վարուցանք մեծ դժուարութիւններ ունին, և թերեւս հողագործութեան նուազ շահաբեր լինելն է պատճառ, որ ամեն տարի հարիւրաւորներով կը թողուն այդ գիւղերը։

Դիւրութեան համար, գիւղերը բաժնած ենք զիրենք հսվուսոյ քահանայից թուոյն համեմատ։ սեփական եկեղեցի և դպրոց չունեցող գիւղերու ժողովուրդ և տղայք սովորաբար կը յաճախեն մօտակայ եկեղեցին և դպրոց։

Բոլոր գիւղերու մէն մի թաղերն երբեմն առանձին, և երբեմն միացեալ նշանակուած են։

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը Հայոց՝ 137

Քահանայ՝ Տ. Մարգարիտ Գահրիմանեան

1. Պայրան և Տէվրանոզ. Տրապիզոնի ամենէն մօտ, մէկ գիւղի երկու թաղեր, 38 տուներով. եկեղեցի չունին, և քաղաքին կամ Ս. Փրկիչ վանուց եկեղեցիները կը յաճախեն. դպրոց 26 աշակերտով, վարժապետ Յակոբ Տէրտէրեան, տարեկան 8 ոսկի թոշակով, ուտելիքը գիւղացիներէն։

2. Աբղալիթա. 25 տուներով. ունին եկեղեցի Ս. Յարութիւն. ունին դպրոց եւ վարժապետ՝ Մարտիրոս Կիւլկիւլեան, որուն տարեթոշակն է 10 ոսկի և ուտեստը գիւղէն. թիւ աշակերտաց 25։

3. Անէքա		երկու գիւղերս միացեալ ունին եկեղեցի Ս. Լուսաւորիչ. դպր. առանց վարժապ. տունք 57։
4. Տէլի պալլա		

5. Թոց,	23 տուն	եկեղեցի և դպրոց չունին։
6. Մոնոթոց,	11 տուն	
7. Կեսարեաց,	3 տուն	

ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը հայոց՝ 100։

Քահանայ՝ Տ. Գէորգ Սավուլեան։

1. Զէֆէռնոզ և Այմալոթ. տունք հայոց երկու միացեալ թաղերու 80. եկեղեցի Ս. Թորոս, դպրոց 66 աշակերտով, վարժապետ Յակոբ Խոյեան, որուն տարեթոշակն է 17 ոսկի։ Այս գիւղն է հայոց սիրելի ամարանոցը, քաղաքէն երկու ժամ հեռաւորութեամբ. ունի ընտիր ջուր, զոր կը գործածեն քաղաքին երեւելիք։

2. Խոյ Կէրասէ, և Խոյ Գոնոփ. միացեալ թաղեր, 7 տուներով։

3. Կավարոյ. 13 տուն. առանձին եկեղեցի եւ դպրոց չունին։

ԵՐՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը հայոց՝ 83։

Քահանայ՝ Տ. Մատթէոս Քհնեեան։

1. Էլէմնոս.	25 տուն.	կը պատկանին Եմրոյ Նահիէին. եկեղեցի եւ դպրոց միացեալ Բէրվանէի հետ։
2. Ֆօլոյ	3 տուն	

3. Մախրիլլոյ,	30 տուն.	կը պատկանին Միւրսէնի Գաղային. եկեղեցի Ս. Լուսաւորիչ
4. Բէրվանէ,	25 տուն.	

Բէրվանէ գիւղի մէջ. դպրոց ունին, եւ վարժապետ ևս պիտի ունենան։ Այս գիւղերն են իրենց շրջակայներով, բուն Լազիստան, որուն բնակիչք հետզհետէ բարեկրթուելու վրայ են, չնորհիւ կառավարական ազդու միջոցներու։ Հայք, խաղաղ երկրագործներ։

ՉՈՐՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը հայոց՝ 140։

Քահանայ՝ Տ. Յովհաննէս Մաւեան։

1. Մեծ Սամսոր-խոս. եկեղեցի Ս. Լուսաւորիչ։ Դպրոց ունին, վարժապետ ոչ։

2. Կաօրէլոյ. եկեղեցի Ս. Աստուածածին։ Դպրոց առանց վարժապետի։

3. Սէաֆիխոս.		առանձին եկեղեցի չունին, դպրոց ունին առանց վարժապետի։
4. Մէնոսլէ.		
5. Բէլէյլէ		

6. Ճօլարոյ. առանձին եկեղեցի չունին. դպրոց 20 աշակերտով, վարժապետ Պետրոս Փիլոսեան, տարեթոշակ 10 ոսկի, ուտեստը գիւղէն։

7. Մէնոնոյ		առանձին եկեղեցի եւ դպրոց չունին։
8. Կելոյ		

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ, Տունը Հայոց՝ 200

Քահանայ Տ. Սարգիս Կակոսեան։

1. Փոքր Սամսոր-խոս,	տունք հայոց 79.	եկեղեցի Ս. Թէոդորոս Սամարաքայիէլ դպրոց առանց վարժապետի։
2. Աֆիոնոյ		

3. Մէնկելլոյ	113 տուն.	Մէնկիլա ունի եկեղեցի Ս. Գէորգ և դպրոց 43 աշակերտով, վարժապետ Մէկերդատ Մազլըմեան. տարեթոշակ 10 ոսկի, իւր ուտեստը գիւղէն։
4. Շանայ		
5. Կէլէնայ		

Շանայ առանձին եկեղեցի և դպրոց չունի։ Կիւլանայ ունի եկեղեցի Ս. Սարգիս, դպրոց և դասատու Գրիգոր Յովսէփեան, որ մասնաւոր յարմարութիւն ունի օր մը ընտիր արուեստագէտ մը ըլլալու, եթէ իւր մասնագիտութեան համար ի Կ. Պոլիս և կամ յԵւրոպա ուղեւորելու ձեռնտուութիւն գտնէ. իւր տարեթոշակն է 15 ոսկի, ուտեստը գիւղէն, աշակերտ 30։

6. Կոնէլոյ. 8 տուն. չունի առանձին եկեղեցի և դպրոց։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը Հայոց 186։

Քահանայ՝ Տ. Մատաթիա Փափազեան։

1. Կոօրի. 24 տուն. Եկեղեցի Ս. Աստուածածին. դպրոց և վարժապետ Յակոբ Գանսրգեան, տարեթոշակ 8 ոսկի, ուտեստ գիւղէն, աշակերտ 28։

2. Վերանոյ. 27 տուն. եկեղեցի Ս. Աստուածածին, դպրոց 30 աշակերտով, վարժապետ Արմենակ Գրիգորեան, տարեթոշակ 10 ոսկի, ուտեստ գիւղէն։

3. Զէլլէկոս, 33 տուն. եկեղեցի Ս. Գէորգ, դպրոց 20 աշակերտով, վարժապետ Համբարձում Թարսեան. տարեթոշակ 6 ոսկի, ուտեստ գիւղէն։

4. Նոխածանայ, 41 տուն. եկեղեցի Ս. Խաչ. դպրոցին կը պակսի վարժապետ։

5. Օլասայ.	12 տուն	առանձին եկեղեցի և դպրոց չունին։
6. Մահմխոսթ	9 »	
7. Կոնէյ.	2 »	
8. Պրոսոլիխոս	2 »	

9. Աղբիդ	18 տուն	առանձին եկեղեցի չունին, և դպրոցները վարժապետի կարօտ են։
10. Իլէ	18 »	

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը հայոց՝ 123

Քահանայ՝ Տ. Յովակիմ Ծուկուրեան։

1.— Ապէոն. 61 տուն. եկեղեցի Ս. Լուսաւորիչ. դպրոց 35 աշակերտով. վարժապետ Համբարձում Վարդանեան, որուն տարեթոշակն է 10 ոսկի, ուտեստը գիւղէն։

2.— Սէֆրէրէ. 38 տուն. եկեղեցի չունին. դպրոց 20 աշակերտով. վարժապետ Յարութիւն Երիմեան, որուն տարեթոշակն է 5 ոսկի, և ուտեստը գիւղէն։

3.— Սոֆոսրէ. 4 տուն. առանձին եկեղեցի և դպրոց չունին։

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը Հայոց՝ 127

Քահանայ՝ Տ. Խորէն Ղուկասեան։

1.— Կոլոֆֆոյ. Տունք Հայոց 78. եկեղեցի Ս. Գէորգ. դպրոց 23 աշակերտով. դասատու Մկրտիչ Գարագաշեան, նախորդ ձմեռագրաէտ երաժիշտ Տրապիզոնի վարժարանին. այժմ իւր տարեթոշակն է 18 ոսկի, ուտեստն ևս գիւղէն։ Այս եւ քանի մը ուրիշ քաղաքացի երիտասարդներ գիւղերու մէջ յանձն առնելով վարժապետութեան պաշտօն, իրաւամբ արժանի են գովեստի և քաջալերութեան։

2.— Քէան.— 17 տուն, առանց եկեղեցւոյ. դպրոց ունին 30 աշակերտով. վարժապետ Կարապետ Երիմեան, 12 ոսկի տարեթոշակով։

3.— Տրօնոյ. 11 տուն. եկեղեցի Ս. Լուսաւորիչ. դպրոցն է առանց վարժապետի։

4.—Գօխալի.	9 տուն	Առանձին եկեղեցի և դպրոց չունին։
5.—Կապաբոյ-խոս.	12 տուն	

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը Հայոց՝ 75

Քահանայ՝ Տ. Մկրտիչ Գալուստեան։

1.—Մալայ. 32 տուն հայ. եկեղեցի չունին, և դպրոցն է առանց վարժապետի։

2.—Հէֆրէյոյ. 15 տուն. եկեղեցի Ս. Գէորգ. դպրոց 25 աշակերտով, վարժապետ Յովսէփ Առաքելեան, տարեթոշակ 8 ոսկի, ուտեստը գիւղէն։

3.—Մէնէրայ. 18 տուն. եկեղեցի ոչ. դպրոց առանց վարժապետի։

4.—Աղբոյ. 10 տուն. ունին եկեղեցի Ս. Լուսաւորիչ. դպրոցն է առանց վարժապետի։

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը Հայոց՝ 70

Քահանայ՝ Տ. Արսէն Սարքիսեան։

1.—Կապան. 15 տուն. եկեղեցի Ս. Սարգիս. դպրոց առանց վարժապետի։

2.—Զավրոպոխ և Լէկօս. 25 տուն. առանձին եկեղեցի չունին. և դպրոցն է առանց վարժապետի։

3.—Կիւնէյ.	10 տուն	ոչ եկեղեցի և ոչ դպրոց ունին առանձին։
4.—Թարսէքէլլէ.	20 տուն	

Այսն ամբողջ գիւղախումբը դեռ դուրկ է վարժապետէ։

ՄԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը Հայոց 40

Քահանայ՝ Տ. Յովհաննէս Քէչիչեան։

1.—Լաղանայ. տունք 23. եկեղեցի Ս. Լուսաւորիչ. դպրոցն է առանց վարժապետի։

2.—Կապարօն		Միացեալ 17 տուն. առանձին եկեղեցի չունին և դպրոցն է առանց վարժապետի։
3.—Կապաովլ		

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲ. Տունը Հայոց 70

Քահանայ՝ Տ. Միքայէլ Զօլաքեան։

1. Բլաֆանայ, Իֆֆիլիչոս. կառավարչութիւն (լէվա կամ գ-Ղէաթրէքլէ) է, թուրք եւ յոյն բնակիչներով և քաղաքին մէջ քանի մը տուն հայերով։ Բլաֆանայի կառավարական Իտարէի ժողովոյ մէջ ատոռ ունի Տ. Միքայել քահանայ Զօլաքեան իբրեւ առաջնորդական փոխանորդ հայոց։ Իֆֆիլիլեա թաղին մէջ հայք ունին եկեղեցի Ս. Աստուածածին, դպրոց 20 աշակերտով, վարժապետ Պաղտասար Զօլաքեան, որուն տարեթոշակն է 12 ոսկի։

2. Սաֆրիխա Ծմակ, Աֆոնոպայ կամ Ֆրանգոլլէ. եկեղեցի Ս. Կարապետ.

3. Սաֆրիխա Աբէգրէէմ. Գալէդրա. եկեղեցի Ս. Յովհաննէս։

Երկու Սաթարիայներն ևս ունին դպրոց առանց վարժապետի։

* * *

ԲԻԶԱՆԻ ՅՐՕՆԳԸ

Բէզի կառավարութիւն է (լէվա), դէպի հարաւ Տրապիզոնի, քաղաք Յովհաննայ միայն քանի մը պանդուխտ հայերով։

Հօբէնայէ մէջ 2 տուն հայ։

Աբէնայէ գիւղին մէջ 3 տուն հայ։ Բիզէի այս ցան եւ ցիր հայեր բնականաբար չեն կարող ունենալ առանձին եկեղեցի և դպրոց, և ի պահանջել հարկին Տրապիզոնէն կերթայ քահանայ։

* * *

Բ.

ԿԻՒՄԻՒՇԽԱՆԷ

Կիւմիւշխանէ և իւր գեղեր։ Տունք Հայոց՝ 300.

1. Կիւմիւշխանէ, կառավարչութիւն (լէվա)։ հայք կը հաշուին 225 տուն, առեւտրական, խանութպան և արուեստաւոր։ Ունին եկեղեցի Ս. Աստուածածին, երկու քահանայներով։ Առաջնորդական Փոխանորդ քահանայ Տ. Մատթէոս Տ. Մատթէոսեան, և Տ. Բենիամին։ Ունին դպրոց երկսեռ Մե

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ՝ ԼՕՆՏՐԱԻ ՄԷՋ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ ՈՐ ՊԻՏԻ ՏՐՈՒԻ ԼՕՆՏՕՆԻ ՕԼԻՄՊԻԱ ԱՊԱՐԱՆՔԻՆ ՄԷՋ

Այս ցուցահանդէսը, որոց բացումը Կայլէսի իշխանին ու իշխանուհւոյն կողմէ տեղի պիտի ունենայ, հոն ապրանք ի տես դնողներուն կը խոստանայ աւելի մեծ յաջողութիւն մը քան թէ՝ Վենեսիկը Լոնտոնի մէջ անունով՝ ասկից առաջ տրուած ցուցահանդէսը։ Հինգ միլիոն անձինք այդ ցուցահանդէսը այցելեցին և գոնէ յիշատակ մը պահելուհամար զանազան նիւթեր գնեցին անկից։ «Կոստանդնուպոլիսը Լոնտրայի մէջ» անուրեւակայելի ընդունելութիւն մը պիտի գտնէ և անգլիական մամուլը սր աւուր չենութենանց յառաջանալը իր ընթերցողներուն կիմացնէ։ Ի տես դրուած ամեն նիւթի վաճառումը ազատ ըլլալէ զատ, նաեւ ամեն միջոցներով պիտի քաջալերուի։ Զարշութիւնը մասնաւոր առաւելութիւններ ալ պիտի տայ անոնց որոնք հոն իրենց գործելու եղանակը պիտի ցոյց տան գործաւորներ բանեցնելով, զրօրինակ մեռաքսէ կերպասներու, բանուածքի, սատափէ ձեռագործներու եւ նմանապատուոր շինուածքներու։ Ցուցահանդէսին մասնակցողներուն Անգլիա խրկուած ու վաճառած ապրանքները ո եւ է տուրքի մը չի պիտի ենթարկուին։

Ցուցահանդէսին յատակագիծը և կանոնագիրը տեսնելու և ուրիշ ամեն տեղեկութեանց ու մանրամասնութեանց համար անյապաղ պէտք է դիմել «Օլիմբիա Լիմիթըտ» ընկերութեան գրասենեակը Գալաթիա Քարաքէօյ թիւ 13։ 880 6—10

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ
Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՅԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ,
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ Կ'ԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ,

ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
20 ՍԷՓԷՐ 1310
ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԵՂՆԻ ԽԱՆ, ՓԱՐԱՔԷՕՑ, ՂԱԼԱԹԻԱ

771

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐՔ ԱՆԴՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀՕԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնուած 1782 թուականին

ՖԻՆԻՔՍ. հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ տրդեան ապահովագրական ընկերութիւն մ'է որոյ բաժնետէրերուն գրամագլուխը կազմուած է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ չափով։

Ընկերութեան ներքին գործերը կ'ապահովագրել ընդդէմ հրդեհի, ինչպէս նաեւ գարմանումն ամեն տեսակ բերքի և ակռայի հիւանդութեանց։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 618

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան գրասենեակը Կ. Պոլսոյ, Գալաթիայի և Պերա Ծովու եզերքաց Ղալաթիա, Կամարջի դէմ, Քօմիսիոն խանի անկիւնը։

ԻԼԱՆ ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՔԷՐԻ

Մանսուրբրտա պուլունան ասաքիրը Շահանէ վէ Հայվանաթը միրկէ իտարէսի իչուն միւպաեասը մէվգրի միւնագասատա պուլունան վէ էվվելէմէ իլան գելընան տաքիք վէ չայիրտէն տաքիք 33 չափ 20 փարատտա թալիպի էօհտէսինտէ գալմըշ վէ գարարը վիրիւմիւշ օյմասը իւէ թըշրինը սանիի բումինն 8ինճի կիւնինէ գատար 100տէ 3տէն 5է գատար վուգու պուլաճագ թէնգիլաթ գապուլ օյունճաղընտան իսթասընա թալիպ օյանարրն մագամը Սէրաքէրի լէվազիմաթը տարիւսինէ կէլմէէրի իլան օյունուր։

Նո. 38 3—3

Գարանը Տաքիք տիկիրմէնի իչուն 310 սէնէսի չուպաթը Նէհայէթինէ գատար լիգումը օյուսուգճա ալընմաք իւզրէ միւպաեասը մէվգրի միւնագասայա գօնուլան 54 գալմ էշեահի միւթէնէվիէնին իսթասընա թալիպ օյան վէ տինս վէ նէվ վէ չէրաիթինի անլամագ իսթէէնէրին մագամը Սէրաքէրի լէվազիմաթը տարիէսինէ կէլմէէրի իլան օյունուր։

Նո. 39 3—3

Գլխաւոր բաժին 500000մր. այսրն. 625000 ֆրր. ոսկւոյ	ԲԱՂԴԻ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ	ՊԱՐԳԵՒՆԵՐը երբեմն եալ են պետուՔեան կողմէ

ՀՐԱՒԷՐ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ՇԱՀՈՒ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

Համպուրկի իշխանութենէն երաշխաւորեալ պարգեւներու մեծ միւսակցութեանց որոց մէջ

10 ՄԻԼԻՈՆ 452,455 ՄԱՐՔ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒ ՊԻՏԻ ԲԱՇԽԻՆ

Այս ՆՈՎՍՏԱԿՈՐ միւսակցութեանց մէջ, որ ըստ յայտագրին միայն 110,000 տոմսի հետեւեալ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐը, 7 բաժիններով, ԱՆՈՎՏԱՆԱՌ ՊԻՏԻ ՇԱՀՈՒՆՆ մէկ քանի ամսուան մէջ, այսինքն.

ԳԼԽԱՒՈՐ ԲԱԺԻՆՆ է 500,000 մարք

Մեծ պրզ.	300,000 մարք	Պարգեւ	մարք
1	200,000	26	10,000
1	100,000	56	5,000
2	73,000	106	3000
1	70,000	253	2000
1	65,000	6	1500
1	60,000	756	1000
1	55,000	1237	500
2	50,000	31	300
1	40,000	120	200—150
5	20,000	3950	148
3	15,000	18840	127—100—94
			67—40—20

այնպէս որ շահող Միւերը (55,400) լիուլի կոնցին հանուած տոմսակներուն (110,000) կէսէն։

Առաջին կարգին գլխաւոր բաժինն է 50,000 մարք, երկրորդ կարգինը՝ 55,000 մարք, երրորդ կարգինը 60,000 մարքի կը բարձրանայ, չորրորդը 65,000 մարք, հինգերորդը 70,000 մարք, վեցերորդը 75,000 մարք եւ եօթներորդը 300,000, պատահաբար 500,000 մարք։

Առաջին վիճակահանութեան համար պաշտօնական որոշուած է.

ԲՈՒՆ ԱՄԵՐՈՂՋ ՏՈՒՄԱԿԸ ԿԱՐԺԷ	ֆրանք	7.50
ԲՈՒՆ ԿԷՍ ՏՈՒՄԱԿԸ ԿԱՐԺԷ	»	3.75
ԲՈՒՆ ՔԱՌՈՐԴ ՏՈՒՄԱԿԸ ԿԱՐԺԷ	»	1.90

եւ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ (ոչ Թէ արկիւսած թղթէներու) ԱՅՍ ԲՈՒՆ ՏՈՒՄԱԿՆԵՐ կը գրկեմ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԶԻՆԱՆԵՆԵՐԸ կրող յայտագրին հետ ԱՄԵՆԷՆ ՀԵՌԱՒՈՐ ԵՐԵՒՈՒՐԵՆ իսկ, եթէ ԴԻՒՄԱՐԸ զրկուի ՆԱՄԱԿԱՐԴՈՅՑԻ ԵԼԹԻՒՆ։ Իւրաքանչիւր մասնակցող, վիճակահանութենէն անմիջապէս ետքը, ինքն կ'ընդունի ՊԱՐԳԵՒՆԵՐՈՒ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ցուցակը։

Կոնխամ կը զրկեմ նաեւ, ՀՐԱՌՈՒՅՑ, ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԶԻՆԱՆԵՆԷՆ կրող յայտագիրը, որ կը պարունակէ պարգեւներու զիներն ու բաշխումը եօթը կարգերուն մէջ։

ՇԱՀՈՒԱՅՔ ԴՈՒՄԱՐԵՐՈՒՆ Վ.ԶԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄԸ ՈՒՂՂԱԿԻ են ԱՆՈՎՏԱՊԷՍ ԻՐ ԿՈՂՄԷ կը կատարուի շահակիցներուն, ԱՄԵՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳԱՂՏՆԱԳԱՒՈՒԹԵԱՄԲ։

ԻՐԱՒՈՒՆՔԻՒՐ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ կրնայ կատարուիլ ՄԱՆՏԱ-ԲՈՅՏՈՎ։

Կը խնդրուի ամեն հրաման ուղղել անմիջապէս, սակայն մինչեւ

ԴՈՒՇԵՄԲԵՐ 29 (Ն. Տ.)

վիճակահանութեան ժամանակին մերժեցման պատճառաւ, ամենայն վստահութեամբ առ.

ՍԱՄՈՒԷԼ ՀԷՐԾԵԼԻ ՍԻՆԸ

Դրամատէր ի Համպուրկ, (Ազատ քաղաք) 868

ՔՈՆԵԱՔ ԳՈԹՌՈՆԻ

Ցիշեալ քոնեաքը տարբերաւծուելով բժշկական վարժարանին մէջ, աղէկ գտնուեցաւ եւ գեղարուեստից արծաթ շքանշան մը տրուեցաւ տիրոջը։ Կայս. պալատական հանրային տարրալուծիչ Գ. Մորօ, քննելէ ետք յիշեալ քոնեաքը, նպաստաւոր տեղեկագիր տուաւ Գ. Պրահամի, Գ. Ծանոնի, Մավրոեէնի փաշայ, Տքթ. Խորասանեան, Զամպաքօ փաշայ, նոյնպէս քննելով զայն՝ նպաստաւոր տեղեկագիր տուին։

Կեդրոնատեղին Կալաթա, Պէշիւք Խալիլ փաշա խան Միւ. 6, Ֆինճանճըլար Եորկի Դուլարիտիի բով. Վէզնէճիլէր Գ, Սաւվրօ Քիրեաբիտիի դեղաբանը, կամուրջին վրայ Պէշիւքտէրէի շրջենուին նաւատոյցը Սարէֆանաբի Ծխավաճառին քով, Պէշիքթաշ Քիլիսէ մէյտանին գաղինոսի Ալիքսանին քով եւ մաբ ամեն տեղ։ 392

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

1 ՊԱՏԷՋ-ԳԱԲՈՒՌ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշուելու լինտրի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ գարմանումն ամեն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 114

ՄԱՐՏԱՄԻ Ա. Ա. ԱԼԼԷՆԻԻ

ԱՐ ԼՈՒՐՔԱԾՈՒԹԵՆՔ ՄԱԼՈՒ ԿՈՐՈՒԹՈՒՆՔ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ներմակ ընկած մազերուն գոյն, վերնիձ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, այժը և ճաճումը։ Գլխու թեփը շուտ մը աներեւոյթ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Այդ փորձը ունեցան ամենքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։

Դիպուկ չէ, և ամենեին վնաս մը չըներ։ Թէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր դիմէ Ս. Ա. Ալլէնի Հանուշ խոստանան Խոյն նոյնոգապէն։ (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Կոյնպէս Փարիզ ու Նիւ Եորք։ Կրամատուի ամեն սարքիներու, անոյշ իւղագործներու և անբիծ դեղագործներու քով։

Մեծագանակ վաճառում իթիոլիս Բ. Հ. Քիւչիւքեան եղբարց քով, Տեղի Ճամի փողոց, 18, Պոլ. խ և Լոմանտա Գրատան, Եիւքսէք Գալաթայում, Գալաթիա. փոքրագանակ վաճառում Բ. Հ. Քիւչիւքեան եղբարց քով, Պոլսոյ կամուրջի գլուխը, 17, եւ Բերայի Մեծ Փողոցը, 188, Գանձիւք, բրնճանական դղոյանաց և Ղալաթա, Հոսավանատ, Մեծ Գրան Հանդ, 433։

ՔԱՈՒՉՈՒԿ ՄԱՐՄԱՆ

(ԼԱՍԹԻՔ)

(ԵՒ ՄԱՆԹՈ ՄՈՒՇԱՄՊԱ

ՀԱՆԳԱՄԱՆՈՒ ՆՈՐԹՀ ԳՐԻԹԻՇ ՐԻՊԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Պարբաղաքիս մէջ երկար տարիներ ի վեր ճանչցուած է, թէ մեր քաուչուք մանճակները կը գերազանցեն հրապարակս վրայ գտնուածները թէ՝ իրենց ճոլտիսա եւ թէ հատատաուն զուտ կուսաքերքէ շինուածքով։

Այս անգամ մեր յանախորդաց փափագանաց համեմատ ընտիր քրդենին կերպասէ եւ զուտ կուսաքերքէ շինուած խիստ ձեւաւոր և գիմացկուն մանթօ բերէլ տուած ենք։

Ինչպէս գործարանիս մանճակները նոր նպէս մանթոները ուրիշ գործարաններու շինուածին 2-3ը կ. հինցունէ եւ մէջը քնաս. ջուր չտանիր։

Մեր մանճակներուն ներքի կողմը, կշիռ մը եւ գուբի կողմը սաթիի պատկերը գրոշմուած է, եւ կը վաճառուին բոլոր քաուչուք մանճակ ծախողներու քով։ Իսկ մանթոները օձիքին ներքի կողմը կը գրուի սաթիի եւ կշիռի նշանները, և կը ծախուի ի կեդրոնատեղին, ինչպէս նաեւ ի Զմիւռնիա Արտասա շուկան, Հանրիլատ Բիֆթի էֆի քով և ի Սեւանիկ պէղեմէնի Շուկան գաֆէի Ահմէտ Աէսիչ Օղլուի քով։ Կեդրոնատեղին է, Կ. պոլիս, պահնէ Դաբաբ Գօժամանի օղլու խան դրան կից թիւ 13-14 մթերանոց։ 800 26—45

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա. ԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	» 6,889,695
Տարեկան հասոյթ	» 16,890,344

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և նաւերութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՍԻԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14.

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՋ

ԱՍԻՒԱՆՍ ՔՈՌԲՈՐԷՇԸԼՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	» 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւոր [illegible] առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՔԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողը կը հրատարակի գիւղ առ. Ընդհանուր գործակալ Ծ. Ղ. ՄԻՒՐԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

726 Պահնէ Դարբ, Մէյտանէրդ ոսկաք, Պոլիս, Խան.

EMULSION SCOTT

(ԱՊԱՌԻ ՕՐԱԲԵԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԵՆ ՕՈՒՏ ԻՒՂ.

Իրափոփոխ ոչ լաւ և տարբեր

Գաստրաքալ ՀԱՒԱՄՔ ՍԿՕՐՈՒԻ և ՀՕՌԻՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ անորժահամ է

Մորիւ ձկան համ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իրափոփոխիչներու յատկութիւնները ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոճութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, տարբ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գարի սկսատաքք ի Ն Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ Էֆ ՀԱՒԻՐԵԼ

COMPRUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նպաստաւոր երթեւեկութիւնք

Հ. 8 20 Օրեստի ուղղութիւն, Ժամ 9ին մեկնելէն։
Հ. 9 21 Սեւ ծովերու ուղղութիւն ուղղութիւն։ Ժամ 5ին մեկնելէն։ Պէրեանի մաքսով, Հ. 10 22 Գեվաստոպոլի ուղղութիւն, ամենաուշ ժամ 10ին։
Հ. 10/22 Ուղղութիւն գեղի Քարտ Ռուսիոյ նաւահանգիստներ մինչեւ պանդուխտաց ժամ 11ին։
Հ. 11/23 Օրեստի ուղղութիւն, Ժամ 2ին մեկնելէն։

Ամենայն տեղեկութիւն առնուլ փափաքողը կը հրատարակի գիւղ առ. Ընդհանուր գործակալ Ծ. Ղ. ՄԻՒՐԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պահնէ Դարբ, Մէյտանէրդ ոսկաք, Պոլիս, Խան.

ՓԻՒՆԱՐՕՑ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ամէն ուրբաթ երեկոյ ուղղութիւն Լիվերպուլ և Ամերիկայ մէջ։

Անուանք	Տոնաչափ	Անուանք	Բեռն
[illegible]	7718	[illegible]	4845
[illegible]	7718	[illegible]	4501
[illegible]	7391	[illegible]	5374
[illegible]	7268	[illegible]	3403
[illegible]	6584	[illegible]	3893
[illegible]	5517	[illegible]	3168
[illegible]	4809	[illegible]	9245
[illegible]	4561	[illegible]	2184
[illegible]	3470	[illegible]	1889
[illegible]	3576	[illegible]	1653
[illegible]	1614		

Դիմել ի ԹՈՄԱՍ Ջ. ՋՈԼԻ Թոքնախաղ Thomas C. Joly Սպիտակաբերան խան, Թիւ. 401 Գալաթա քարաքէօյ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՐԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ